

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — b
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnitvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — b
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 192.

V Ljubljani, v četrtek 23. avgusta 1900.

Letnik XXVIII.

Vse pri starem.

Zadnje tedne so se v javnosti pojavljali razni nasveti in predlogi glede izboljšanja naših parlamentarnih razmer. Časopise je marljivo te predloge »odličnih parlamentarcev« zabeleževalo, kritikovalo in metalo v koš. Pričakovali smo nato »korenitih ukrepov« ministrskega predsednika po končanih cesarskih slavnostih. Dr. pl. Körber je bil v lishu pri vladarju, da si izprosi odobrenja svojim načrtom. A kdor je pričakoval iznenaden, ta se vara. Vlada hoče na jesen zopet sklicati državni zbor, ako mejtem dobi vsaj nekaj zagotovila, da se prične delo. To pa je mogoče, ako se ne ponavlja obstrukcija. In v tem oziru hoče vlada pogajati se z voditelji raznih strank. Ako se vlada prepriča, da se obstrukcija ne ponovi, potem skliče državni zbor, sicer hoče počakati, da se politični valovi sami pomirijo. Z drugimi besedami: vse ostane pri starem, kakor je bilo dne 8. junija, ko je češka obstrukcija ustavila parlamentarni voz. Tako se glasi vladno izvestje.

Vlada torej še vedno upa, da dobi večino od slučaja do slučaja brez vsake narodne koncesije na desno. To bi bilo vse lepo, toda vprašanje je, ali dobi vlada večino za razne svoje nujne zahteve. Recimo, da se dobi večina, ki bi hotela vlado podpirati. Ali pa se vzdrži ta slučajna večina, ako pridejo na vrsto ogerska nagodba, proračun in druga važna vprašanja? Zato smo še vedno prepričani, da je bila velika napaka, ko so merodajni krogi razrušili prejšnjo večino. Mi želimo, da se vladi posreči poskus, pozdravljali bi z veseljem restavracijo državne zbornice, žal, da znamenja ne kažejo jasne politične vremena.

Ako presojamo izjave levičarskih vodij in njihovih glasil, utrjuje se nam prepričanje, da sploh nočejo parlamentarnega dela, dokler ne dobé neomejenega gospodarstva v roke. Sedanja vlada naj bi levičarjem pripravila pot in potem pobrala sila in kopita. To je namen levičarskih državnikov in ministrskih aspirantov.

Tako neki nemški parlamentarec v »Pester Lloyd« svetuje levičarjem, naj vladi ne delajo ovir, temveč pospešujejo Körberjev poskus. Dostavlja pa takoj pogoje za blagohotno podporo. V prvi vrsti vlada ne sme Čehem ničesar dati, ničesar obljubiti. Dalje mora vlada uporabiti ves svoj vpliv, da onemogoči prejšnjo večino. Tretjič mora vlada braniti nemško posest ter do pike izvršiti Claryjevo naredbo z dne 17. oktobra 1899. To sicer ni še vse, dostavlja milostni nemški vodja, a za sedaj bi bili Nemci s tem zadovoljni. Enako govori znani ministrski kandidat v svojem ponedeljskem glasilu.

»N. Fr. Pr.« pa je objavila mnenje starega državnika, ki ni nihče drugi, nego stari Chlumecky. Ta pa ima za vlado že gotov program v žepu. Ta je prepričan, da je sedaj druga večina nemogoča, nego iz desnice, zato si vlada pomagaj brez večine. To se zgodi, ako je delo v parlamentu nemogoče. In delo v parlamentu je nemogoče, ako Čehi nadaljujejo obstrukcijo. Vlada naj torej obstrukcijo še podpira, potem pa državni zbor razpušča tako dolgo, da obstrukcija poneha. To je modrost starega državnika, ki za kulisami plete niti. Sam pa prizna, da nove volitve spravijo še več radikalnih življenj v zbornico na levi in desni. Z drugimi besedami: ta državnik priporoča prikrit absolutizem, vlado uči, kako naj vrši državne posle »na drugi način«. In ta drugi način se imenuje § 14! To so ustavoverci, ki ustavo tepajo z nogami, ker jim račun gredo navskriž. Radovedni smo, ali bode ustava vzdržala vse te absurde poskuse.

Na drugi strani prete češki poslanci z novo obstrukcijo, ako vlada ne dovoli primerne zadoščenja. Dr. Engel je gotovo previden in zmeren politik. In ta se je te dni izjavil: »Jaz nisem optimist. Političen položaj v Avstriji se kaže v temnih barvah. Nemci dobivajo vedno večji pogum vsled prijenljivosti merodajnih krogov in množé svoje zahteve. Mi ne moremo odjenjati, ker bi to bila naša kapitulacija. Zato nam za bodočnost preostaje le boj. Nemci hočejo razdeliti češko kronovino. Sedaj zahtevajo delitev poštnega ravnateljstva, ces. namest-

ništva in poseben uradniški status za nemški del dežele. S tem bi bila dežela razdeljena. Ako jim ta vlada ne ustreže, morda že prihodnja. Z ozirom na to moramo ustrajati v boju.«

Kakor so razmere, ni dosti upanja, da bi vlada že sedaj dobila zagotovilo za redno delo v zbornici. Čehi gotovo ostanejo v opoziciji.

V poljskem klubu se bojujeta za nadvlado dva toka in danes ga ni moza, ki bi mogel govoriti v imenu celega kluba. Katoliška ljudska stranka ima pet voditeljev, ki glede taktike niso edini. In na levi ne odločuje zbor voditeljev, ampak posamezne stranke od slučaja do slučaja.

Kdo naj torej g. pl. Koerberju a priori zagotovi parlamentarno delo? Iznova naglašamo, da želimo, naj bi po triletni divji borbi parlament prišel reševati nujne predloge. To želi prebivalstvo, to zahtevajo državne koristi. A bojimo se, da se izjalovi tudi zadnji poskus in da ostane vse pri starem, dokler ne dobimo novega parlamenta na podlagi direktne in splošne volilne pravice.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. avgusta.

Mladočeški klub in vlada. Izvršilni odbor mladočeškega kluba se je sošel vsled povabila ministrskega predsednika Koerberja te dni k posvetovanju. Šlo je v prvi vrsti za to, ali naj se povabljene posl. dr. Pacak odzove vladnemu povabilu, da kot zastopnik mladočeškega kluba odgovori na vprašanja, ki jih bo v zadevi asanacije parlamenta postavil nanj ministrski predsednik, in kak odgovor naj da na postavljena vprašanja. Prvi točki je klub baje soglasno pritril ter pooblastil poslanca, naj le gre na Dunaj. Kaj pa naj zastopnik odgovarja na gotova postavljena vprašanja, o tem se je sicer govorilo in tudi sklepalo, toda javnosti ni še prav nič znanega ker so sklenili o tem varovati strogo tajnost. Posl. dr. Pacak je po poročilu listov vodja in organizator obstrukcije in odločen pobornik za odpravo jezikovnih naredeb in bo torej njegova izjava baje odlo-

čilnega pomena za ves češki klub. Konečno bodi omenjeno, da se po poročilu »Hlas Naroda« podajo na Dunaj tudi poslanci Kramar, Stransky in Začek, toda vabil ti moške dosedaj še nimajo v rokah.

Poslanec dr. Engel o položaju. Petrogradski »Kraj« je potom svojega dopisnika prejel naslednja izvajanja bivšega načelnika češkega kluba. Nemci na Češkem stavijo mej drugimi te glavne zahteve: delitev poštnega ravnateljstva in namestništva in ustanovitev posebnega uradniškega štatusa za nemške dele Češke. S tem bi se dežela v resnici razdelila v dve pokrajini. Ker vlada neprenehoma ustreza nemškim zahtevam, je prav mogoče, da izvede navedene želje, ako ne sedanja, pa mogoče prihodnja vlada. V sedanjih razmerah taka vlada ni nemogoča. V takem slučaju nam ne preostane drugega, nego boj. — Žal, da na dosedanjo desnico ne moremo več računati z gotovostjo. Z njeno pomočjo po mojem mnenju torej ne bomo mnogo dosegli. Izpremeniti je treba strankarsko razmerje, a to je mogoče še le po novih volitvah. Teh se nam ni bati. V najslabšem slučaju pride v naš klub kakih pet radikalcev, število čeških poslancev pa ostane isto. Pač pa se pomnože radikalni elementi v poljskem klubu in katoliški ljudski stranki, okrepi bi se Schönererjevci, in vlada bi torej z razpustom ničesar ne pridobila. — Govornik je načelno nasprotnik obstrukcije in je kot tak moral odložiti predsedstvo. Sicer pa vlada v češkem klubu nekaka republika. — Konečno je poslanec izjavil, da ničesar ne ve o novih pravih pogajanjih in da bi ta ne dovedla do nikakoga cilja, ker so Nemci nenasični v svojih zahtevah, Čehi se jim pa ne udajo.

Nemški napisi na češki štiti. Mestni svet v Olomucu je sklenil po vzgledu mesta Brna češko ljudsko šolo oskrbeti z nemškimi napisom: »Slavische städtische Volksschule«. V čeških mestih dozda nikjer še nimajo nemške ljudske šole s češkim napisom. Upamo pa gotovo — piše brnski »Hlas« — da bodo češke občine, v katerih so nemške šole, posnemale Brno in Olomuc

LISTEK.

Prepir med rožo in kamelijo.

(Češki spisal V. Kosmák, prev. P.—s.)

Kdor misli, da cvetice nimajo srca, da ne govoré, ne slišijo — se jako moti. Cvetice žive, kakor mi ljudje, seveda le v luninem svitu, kadar pa solnce sije, spavajo. Kar mi imenujemo vonjavo, to je dihanje sanjajočih cvetic. Človek ob luninem svitu navadno spi; če pa tudi budi, se vendar ne briga za cvetično življenje; človekovo oko je za nje slepo, njegovo uho gluho. Le kdor ima nepokvarjene otroške oči in ob mesečni svetlobi ne spi, bo verjel, da je resnično naslednje moje pripovedovanje.

Torej pozor!

Krasen večer! Zvezdice so zamigljale na modrem nebu, polna luna je stala nad temnim gozdom kot skrbna varuhinja speči zemlji. Nikjer ni bilo čuti nobenega šuma in nobenega glasu — le v zraku se je zibala skrivnostna pesem korakajoče noči, glasila se je, ne veš kje, ne veš odkod, ne veš kam, — glasila se je povsod!

Na grajskem vrtu je pa bilo več življenja, zlasti v utici. Gospa gostilničarica Trta je begala sem ter tja in nekaj iskala.

Privzovala je zelene zastore k vratom in oknom, kamor pa sama ni mogla doseči, zlezal je vitek kletničar Hmelj. Ko je bilo že vse napravljeno, prižgala je Trta svetila, same kresnice! To se vam je svetilo v zelenih pregrinjalih, da se je moralo oko radovati! Pa komaj so bila prižgana svetila, prišli so gospodje godeci: Komar z gosli, Žužek z brenčočim basom in Murček s trompeto. Zdaj so jo pa naredili, da se je srce smejalo.

Naenkrat je nekdo odgrnil zastor pri vratih, pomolil je kuštrasto glavo v vrtno hišico, klicaje s kosmatim glasom: »Lej, lej! Pri vas bode danes ples? To me prav veseli. Kozarček vina!«

Ko ga je gostilničarka Trta začula, skočila je prestrašena hitro k vratom: »Strijc Bodec, hodite z Bogom. Moja gostilna ni za take ljudi, kakor ste vi!«

»No, no! Morda čakate kake kraljice?« rekel je Bodec posmehljivo.

»Čakam jo, če vam je kaj na tem! In ako bi je tudi ne čakala — vas vse jedno v svoji hiši ne bom trpela. Le poberite se, drugače ukažem vrtnarju, da vas spodi.«

Bodec je torej mrmrajoč odšel.

Komaj je zginil, slišal se je nekak šum, hrup in sladko šepetanje. Zelen zastor se je

odgrnil. V utico je stopila lahkotno kakor majeva sapica prelična postava v rožnobarveni obleki, čez katero je plaval od glave do nog zeleni zavoj; pripeljal jo je šibek, lep gospodič. To je bila Roža s Klinčkom. Za tema je prišla blede, nežna Kamelija s gizdavam Oleandrom, sramežljiva Lilijska z bogatim gospodom Jazminom, amazonka Ostrožica s polkovnikom Kaktom, debela pivarnarica gospa Potonika s ponosnim Tulipanom in cela dolga vrsta pisanih, rekel bi, skrivnostnih postav.

Godeci so zagodli, da se je razlegalo po celem vrtu; kresnice, žive luči, so letale sem ter tja, da bi videla imenitna gospoda povsodi dovolj.

Kamelija se je usedla na priložen naslonjač, ozirala se je nekako z mrtvimi očmi po družbi, dejala je ponosno spremljajočemu viteštvu:

»Gospodje, res kesam se, da sem si upala v tako oster zrak. Vajena sem le balzamovega zraka v svoji domovini; tukaj mi morejo ugajati le topli rastlinjaki in saloni. Če obolim po nocojšnji noči, boste krivi le vi, baron Oleander.«

»Krasna zapovedovalka, ne bojte se!« priklonil se je dvorno Oleander. »Izvolili smo za tisti prevažen shod nocojšnji topli

kresni večer, da bi ne škodovalo vašim nežnim udom; gospa, ne boste čutili slabega vremena.«

»Prisežem na svoj meč in svojo poštenost!« zaklical je vitez Kristavec. »Danes bi ne zeblo tudi najstarejše ženice! Kako še le tako lepo dušo, kakor ste vi! Saj vam tako svetlo žaré vaše oči!«

Kamelija je ostro pogledala debelega sladkača.

Poslušaj! Kakošno petje! Kakov glas! Ali poje slavček? Tako še nikdar ni pel! Cvetice je ganilo petje tako, da so se kar stresle. Hitele so takoj vun in gledale kvišku. Z neba pada zvezda, nižje in nižje, ravno v gosposki vrt. Padla je pred nje na travo — glej! Kdo je bila? Kraljica vseh cvetic, rajska cvetičica, Blaženost! Njena obleka se je svetlo spreminjala, njena vonjava ni bila pozemeljska: bila je godba, petje, vonjava — vse naenkrat.

Vse cvetje se ji je klanjalo; peljali so jo v utico k pripravljenemu sedežu.

»Kakošen prepir vlada med vami, da ste me poklicali iz mojega srečnega bivališča, da bi razsodila med vami? Vsaka stranka naj si izvoli svojega govornika, da mi razloži vaše tožbe in želje!«

(Konec prih.)

ter bodo vse mestne nemške ljudske šole takoj oskrbele s češkimi napisi.

Občinske volitve v Mödlingu. V Mödlingu pri Dunaju, kjer biva tudi lepo število židovskih kapitalistov, se vrše te dni volitve v občinski zastop. Židovsko-liberalna klika je šla v boj svesta si zmage na celi črti, toda opekla se je. Pri glavnih volitvah za tretji razred so bili izvoljeni trije krščanski socialci in vinogradnik Folkner, katerega pa morejo nemški liberalci ravno tako malo šteti v svoje vrste, kakor nemški nacionalci. Vsi ostali so prišli v ožjo volitev, ki se je vršila v torek. Zato ožjo volitev so se zvezali liberalci kot navadno s soc. demokrati in bili so popolno prepričani, da prodro z vsemi kompromisnimi kandidati. Celo »Vaterland« je pisal, da dobe ti skoro gotovo večino. A zopet jim je izpodletelo. Prodrli so vsi krščansko-socialni kandidati s 674 do 828 glasovi, med tem ko so dobili liberalni in soc. demokratični kompromisni kandidati le po 400 do 435 glasov. Njih blamaža je torej popolna. Seveda se sedaj jeze pene in napovedujejo proteste, a jim vse njih ugovarjanje ne bo prav nič pomagalo.

Socijalno-demokratiški kongres.

Cela vrsta soc. dem. zborovanj se nam napoveduje za prihodnji mesec september. Dne 2. sept. se prične kongres avstrijskih socialnih demokratov v Gradcu; temu sledi dne 9. septembra zborovanje čeških socialistov v Budjevicah, dne 16. sept. se prične kongres nemške socialne demokracije, in končno za 23. sept. se napoveduje v Parizu prav blizu razstave peti mejnarodni socialistiški kongres. V Parizu hočejo letos bolje poskrbeti za nekaljeni mir pri glavnem zborovanju, kakor se je to godilo n. pr. leta 1896 v Londonu, ko so se trije dnevi porabili samo za to, ali je kongres sploh opravičen razpravljati o tej in oni zadevi. Določili so vsled tega že sedaj vse potrebno, toda bodo li angleški in ameriški zastopniki zadovoljni s takimi odredbami, je seveda drugo vprašanje. Program je izredno mnogovrsten; govorilo se bo o vsem mogočem in nemogočem, o minimalni plači, socializmu v občinah, osvoboditvi oblasti v državi, o zvezah z meščanskimi strankami, generalnem štrajku, militarizmu, kolonialni politiki, svetovnem miru, 1. maju itd., toda pogrešali bodo kakor vselej tudi tu potrebne jedinstvo. Nemški sodrugi bodo najbolj pogrešali mejnarodnega Liebknechta. Nemške sodruginje bo zastopala Klara Zetkin. Po tem kongresu se vrši zborovanje soc. dijakov in akademikov.

Blazni na Ogerskem. Uradni ogerski list piše, da na Ogerskem še nikoli ni bilo toliko blaznih, kakor letos. Od januarja je zblaznelo 2200 oseb. Polovica teh bolnikov so diplomirani ljudje, največ odvetniki in sodniki; 200 jih pripada delavskemu stanu in ostali so vojaški dostojanstveniki, trgovci itd. Sploh je čudno, da je število blaznih na Ogerskem vsako leto večje.

Razpor mej Rumunijo in Bolgarijo. bo menda vendar le poravnani mirnim potom. Na prvo noto, ki jo je poslala rumunska vlada vladi v Sofiji ter se pritoževala radi umora, so Bolgari odgovorili v zelo strogem tonu, ko pa je došla druga nota, so bili v Sofiji že bolj mirni. Vlada namreč izjavlja, da deluje vedno na to, da se ohranijo prijateljske razmere mej Rumunijo in Bolgarijo, ki je na zahtevo izjavila, da nima nič skupnega z makedonskim tajnim odborom, ali kakor ga nazivljejo Rumuni, družbo morilcev in napadovalcev. Poučeni krogi sodijo, da je taka nagla izprememba posledica posredovanja neke vele-sile. — No, če se je vedelo, da se razpor poravna s par papirnimi notami, čemu potem toliko hrupa in tolikih priprav?

Rusija in Nemčija v Kini. Nemški državnikom je silno neljubo, da Rusija s tolikimi močmi in vspehi sodeluje pri sedanjih akcijah v Kini in da se je prav le njej in Japocem zahvaliti, da je došla še pravočasno pomoč tujcem v Pekinu. Ker pa je gotovo, da bodo Rusi zahtevali tudi svojemu delu primerno odškodnino in ker se dosedanja dejstva ne dajo več utajiti, izjavlja sedaj oficijelna Nemčija, da nima prav nikakega povoda nasprotovati Rusom, ako bi se kedaj polastili mandžurske, mongolske in mogoče tudi turkeštanske zemlje, dobro razmerje napram Rusiji ostane nam-

reč vedno glavno načelo nemške politike? Kaj je že rekla lisica, ko ni mogla doseči grozdja?

Cerkveni letopis.

Z Ježice, 21. avgusta. Redkokedaj se pripeti, da bi bile na deželi v eni župniji v enem tednu dve novi maši. In pri nas je to bilo.

Dne 15. avgusta je bral prvič sv. mašo novomašnik č. g. Frančišek Adlasnik iz lavantinske škofije; v nedeljo dne 19. avgusta pa č. g. o. Avgustin Žibert, iz reda sv. Benedikta iz Št. Pavla na Koroškem, sin tukajšnjega g. učitelja.

Cerkev je bila zelo praznično opravljena, kar je preskrbel blagi gospod župnik, Šimen Zupan. Cerkveni govor je imel součene novomašnika, č. g. o. Engelbert Polak. Cerkvene slovesnosti so se udeležili č. gg.: Frančišek Povše, kanonik v Novem mestu; o. Placid, gvardijan v Ljubljani; župnika Ivan Kobilica, Gregor Malovrh itd. Petje domačega pevskega zbora je vodil domači organist.

Gospa Ivana Pečnik, soproga našega vrlega gosp. župana, je pripravila častitim p. n. povabljenecem bogat obed, pri katerem so se vršile mnogovrstne napitnice, mej drugimi na prebлага, modrega vladarja Franca Jožefa I., ki je ravno dan poprej praznoval svoj sedemdeseti rojstveni dan. Slovesna dneva bodeta ostala mladim in starim v trajnem spominu.

V Zavracu pri Idriji je bil od 5. do 12. avgusta sv. misijon, ki sta ga vodila gg. oo. Sigismund in Salvator iz reda sv. Frančiška iz Samobora. Udeležba je bila obilna, obhajancev okoli 800. Ob enem je bil blagoslovljen krasen križev pot. Iskrena zahvala marljivim gospodom za njihov trud!

Na Dobrovo pride prihodnjo nedeljo 26. t. m. Marijina družba iz Škofje Loke. Pridružita se jej tudi M. družba iz Št. Vida in domača dobrovska.

Od D. M. v Polju. Dne 15. t. m. se je po preteku več nego 100 let ponovila nekaj zelo sloveča božja pot. Ob enem se je ustanovila Marijina družba, za katero se je oglasilo nad 70 deklet. Nagovor je imel preč. g. prelat in ges. vikarij Flis. Upamo, da se tudi mladeniči ne bodo sramovali in zbal zbadanja nasprotnikov.

Iz Ribnice na Pohorju: Dne 20. avgusta je naša župnija priredila skupno romanje k Mariji Devici v Maribor, v prekrasno, 11. avgusta posvečeno cerkev. V to svrhu smo od ravnateljstva južne železnice izprosili poseben vlak in za polovico znižano ceno. Udeležba je bila velikanska; 800 ribniških župljanov in do 150 oseb iz sosednih župnij je vstopilo v romarski vlak. Spremljali so jih domača gg. župnik Fr. Hrastelj in kapelan I. Kinsky, veleč. g. dekan vuzeniški H. Verk in brezenski župnik č. g. M. Stolz. Pobožni romarji so vso pot v 25 vozovih molili rožni venec. V Mariboru smo se zjutraj ob 8. uri uvrstili v sprevod do cerkve, kjer smo opravili pobožnost. Cerkev je res krasna, morda najlepša na Štajerskem. Po sv. opraviilu so se župnik in kapelan ter ključarja, in sicer župan L. Streicher in podžupan I. Zapečnik poklonili prevzvišenemu nadpastirju, izrazujoč ljubezen in udanost. Romarji so si ogledali mesto, popoldne pa se zadovoljno vrnili domov. Dal Bog, da bi ta prekrasna Marijina cerkev postala pravo Marijino Celje za vse slovenske pokrajine.

Dopisi.

Dol pri Ljubljani, 22. t. m. »Slovenski Narod« piše, da sta dva radi moje krivde brez sv. zakramentov umrla. A jaz konstatiram, da radi moje krivde nobeden ni brez sv. zakramentov za umirajoče umrl. Pozivljem lažnjivega dopisnika, da imenuje tista dva človeka, ki sta zavolja moje krivde brez sv. zakramentov za umirajoče umrla.

Res je, da zaradi »influence« spomladl parkrat sam nisem mogel iti previditi, a zato so šli mesto mene k bolnikom č. gg. so-sedje: župnik iz Št. Helene, Št. Jakoba in Polja. Dopisnik je eden izmed tistih, katerim je vera deseta briga in kateri cerkve nikdar znotraj ne vidijo. K. Cemé.

Iz Istre, 20. avgusta. [Konec.] Laniščanom je prisijala z dnem 1. junija nova zvezda v osebi učitelja Markija. G. urednik,

prosim vas, da tako, kot sem jaz napisal, tiskate njegovo ime. Če se tudi on podpisuje, kakor se hoče, vendar ne more prikriti, da je on Dalmatinec rodod, pravi Hrvat, a odkar je prišel v Istro, »radi višjih ozirov« pravi renegat. Moščenica, pri katerih je poprej služboval, ga dobro poznajo. Poznan je tudi »Naši Slogi«, ki je do sedaj večkrat spravila njegovo ime v zvezo z imenom bivšega okr. glavarja na Voloskem.

Nisem se sicer namenil, opisati životopis g. učitelja; omenjati hočem le, da brez vsega srama nosi iglo z zvezdo s petimi rogovi. Ko se ga je opozorilo na njegovo predrznost v hrvaški Čičariji, počel je — menda nevede po obedu in večerji zlagati svoj »servet« na pet rogov. Gospodariti hoče vsem Čičem ne samo v šoli, temveč tudi zunaj nje. V njihovem imenu ga prosi dopisnik, da ne deli italijanskih knjig med otroke, ker drugače bode imel gospod jako težavno stališče, dokler se ne izgubi iz Čičarije. Naročnik je »Piccola« in »Učiteljskega Tovariša«. Tega seveda ne smem javno trditi, da je on glasoviti dopisnik »Učit. Tov.«, v katerem ščuva učiteljstvo v Istri proti njeni duhovščini. Na »Našo Slogo«, se razume, ni naročen. Javno je priznal, kako mu ugaja, ako ga kedo napade v »Naši Slogi«, češ, da se mu ravno s tem pomore do milosti pri večji gospodi. No, da je v milosti pri njih, je brez dvoma. Visoki Poreč je prezl dva izvrstna hrvaška učitelja, ki sta istodobno prosila za razpisano mesto v Lanišću. Ako se ne motim, prosil je on še-le tedaj, ko je obrok vže potekel. In vendar je on dobil to službo. Tukajšnjega podučitelja g. Trinajstića bi hotel izpodriniti iz službe, da pride na njegovo mesto soproga nadučiteljica. Da to doseže, prosi, da bi kedo proti njemu zabavljal v »Naši Slogi«.

V Klenovščak je zadnji ponedeljak brzojav sporočil, da je v Kobaridu umrl nesrečne smrti Mate Šverko, tammošnji sodnijski kancelist. Domači zdravnik, urar in pokojni šli so dne 12. t. m. na lov na vrh Hum. Prenočili so na gori. A drugo jutro, ko so se vsi trije razvrstili na razna stajališča, sprožila se je pokojnemu puška; isti hip se je Mate nagnil, da si zagotovi klobuk pred pihajočim vetrom, puška počni in krogla zadene Mateta v levo oko ter obliči v možganih. Samo dva zdihljeja še ...

Zdravnik in urar sta hitro pritekla na pomoč, a Mateta ni bilo več med živimi. Pretresla je ta vest domače ljudi pokojnike, ki so poslali tri brate v daljni Kobarid. Vse selo, sploh vsakdo, kdor ga je poznal, žaluje za 23letnim mladeničem, ki si je s svojo marljivostjo in lepim vedenjem v kratki dobi pridobil srce vsakogar. V veliko tolažbo je roditeljem, ko so od svojih od pogreba došli sinov zvedeli, kako časten pogreb so mu pripravili Kobaridci. Godba je svirala med sprevodom in čitalniški pevci so zapeli nekaj žalostink — nadgrobnic. Vsi uradniki in polno ljudstva spremljalo ga je do odprtega groba. Naj počiva v miru, a prijatelje in znance njegove prosim, da se spominjajo v molitvi ponesrečenega mi prijatelja.

Vsa v črno odeta bila je hiša pokojnikovih roditeljev, ko smo se na dan sv. Roka v Klenovščaku zbirali k procesiji na čast sv. Roku. Slovesno je bilo pritrkavanje zvonov, ko so procesije iz Lanišča in Sluma pripeljale do 2000 ljudi pred ondotno cerkev, kjer se je imel po pridigi, slovesni sv. maši kip sv. Roka nositi po vasi. Tudi iz daljnih Vodic jih je nekaj prišlo. Pred cerkvico, ki je žal za tako priliko veliko, veliko premajhna, in na zvoniku plapolalo je polno zastav in zastavic. Po vasi je bilo vse okrašeno z zelenjem in s slikami. Streljali so stari vojaki s svojimi puškami in pistolami. V najlepšem redu se je pri vsej veliki gnječi izvršila procesija brez nesreče.

H koncu svojega poročila dodati vam imam še jedno. Med naše delavce na železnici začele so se usiljevati protestanske knjige. Pred nedavnim časom je prišel nekdo na štacijo Počekaj-Buzet ter prodajal v mali knjižnici tiskano vse 4 evangelije za 6 kr. Zavednim našim ljudem se je ta cena zdela sumljiva. Jeden pregleda naslov, pogleda podpis in ker ni bilo škofovskih potrdil, zavrne prodajalcu knjigo, češ, da se take stvari

ne smejo prodajati, in ga vpraša: »Veruje li v Boga Očeta in Marijo, mater našega Odrešenika?« Nato odgovori prodajalec knjig: »Jaz verujem v svojega očeta in svojo mater, ki sta me rodila, a drugega nič«. Delavci so se spogledali med seboj; razumeli so se in v trenutku skoči jeden preko tira proti Nugli, kamor je malo poprej odšel orožnik. No, prodajalec je odnesel svoje pete ter ni v okolici več poskušal svoje sreče. Kakor je videti, začelo se je tudinaše ljudstvo zavedati, ker se ne da vsakemu sleparju v roke.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. avgusta.

Katoliški shod. Velikanska večina udeležencev je vzela vstopnice za 2. dan. Na razna vprašanja odgovarjamo, da se je možno s temi vstopnicami udeležiti tudi prvega slovesnega zborovanja v torek 11. septembra. Prosimo, da se natančno zapiše v zapisnike, kateri udeležniki so župani ali pooblaščen zastopniki občin. Doslej je že čez 100 občin priglasilo svojo udeležbo po načelniku obč. zastopa, oziroma njegovem zastopniku.

Pripravljalni odbor.

Štiri javne ljudske shode priredi kat. narodna stranka v nedeljo dne 26. t. m. in sicer v Št. Rupertu, v Ribnici Št. Gothardu nad Zagorjem ob Savi in v Polšniku pri Litiji.

Gospodinjstva c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani pod vodstvom čč. sester redovnic prične nov tečaj 1. oktobra t. l. Pouk, ki je slovenski, traja eno leto. Gojenke stanujejo v zavodu ter je njih število omejeno na 12. Pouk zavzema vse stroke gospodinjstva; kuhanje, šivanje, pranje, likanje, dela v hlevu in na vrtu, mlekarstvo itd., vrhu tega pa tiste šolske predmete, ki so potrebni za popolno izobrazbo gospodinj na kmetih. V šolo se sprejemajo vsaj 16 let stara dekleta, ki plačujejo po 14 gld. na mesec za hrano, stanovanje in vso drugo potrebo. Podrobni pogoji se izvedo pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, kateri je tudi prošnje za sprejem v šolo poslati do 15. septembra.

Državna podpora. Poljedelsko ministerstvo je tukajšnjemu ribiškemu društvu dovolilo 600 kron podpore.

Imenovanje. Gdč. Franja pl. Poka je stalno nameščena kot učiteljica na ljudski šoli na Karolinski zemlji, g. Jos. Tratar, učitelj v Dobovi, je imenovan stalnim učiteljem v Mokronogu.

V kn. in šk. Alojzijevešče v Ljubljani so za bodoče šolsko leto na novo sprejeti ti-le dijaki: Cankar Izidor iz Gibarca, Tomšič Frančišek iz Ilir. Bistrice, Andolšek Ivan iz Sodražice, Drešar Jan. iz Komende, Hladnik Frančišek iz Idrije, Kurent Filip iz Hrastnika, Lunder Alojzij iz Vel. Poljan, Mehle Anton z Višnje gore, Nastran Frančišek iz Vodic, Rupnik Karol s Črnegavrha nad Idrijo in Šilc Jakob iz Vel. Poljan. — Prosvincev je bilo 46, med njimi mnogo vrednih, a nedostaja prostora.

S potovanja. Zürich, 20. avgusta. Na potu iz Berna v Zürich prestopi železnica reke Emmen, Reuss in Limmat. Vse tri se izlivajo v Aare. Večji kraji te proge so: Olten, Aarau in Brugg. Blizu Brugga se vidi v gozdni samoti na malem griču staro zidovje s stolpom, to je zibelka naše vladarske hiše, grad Habsburg. Zürich, največje mesto Švice, šteje 160 tisoč prebivalcev. Ležeče 409 m nad morjem, ima zgornje mesto zvezo s spodnjim po strmi električni železnici. Veliko cerkev je luteranskih, vendar so tudi tri katoliške, med njimi lepa bazilika »Liebfrauenkirche«. Zürich se ponaša z vseučiliščem in politehniko. zavetje je vsem nemirnežem in zato na precej slabem glasu. Potepuhov sicer ni videti, toda skritih rovarjev je dovolj. Krasen pogled se odpira ob bregovih jezera, na njegovem koncu se blestijo s snegom pokrite planine. Da si je ob tem času veliko ptujcev, ni posebna draginja. — Inomost, 32. t. m. Odhod iz Züricha včeraj ob 10-30 zjutraj z ekspresnim vlakom, dohod v Inomost ob 6-18 zvečer. Peljali smo se ob jezeru Wallensee, ki spominja z gorovjem Churfirsta (2300 m) na bohinjsko jezero, ter došli do renske do-

line ob avstrijski meji. Torej zopet v Avstriji! V Buksu pregledujejo prtljago naših stražniki. Od tu mimo samostojne knjevine Lichtenstein skozi Feldkirch in Bludenz do prerova Arlberg, ki je dolg 10 km, vlak ga prevozi v 16 min. Potem navzdol v Landeck, Imst, Zirl, Inomost. Danes obiskal premonstratenski samostan in ogledal znano zvonarno Grassmeier-jevo v predmestju Wilten pod goro Isel. Krasen razgled na snežnike.

Socijalno-demokratski shod v Vevčah pred sodiščem. Pred tukajšnjim okr. sodiščem vršila se je danes zanimiva obravnava. Socijalni demokrati so tožili gostilničarja Janeza Bojta po domače Aura pri Devici Mariji v Polji za povrnitev stroškov napovedanega shoda v Vevčah, ker jim je v sredo pred shodom obljubil gostilničar Auer, da jim prepusti brezplačno gostilniške prostore za shod in ker jim je še le dan pred shodom prostor odpovedal. Značilno pri tej razpravi je bilo nastopno: Toženec je ugovarjal, da ni bil vezan na pogodbo, ker je taisto smatral kot darilno pogodbo, ko je vendar obljubil prostor brezplačno, dočim so tožniki smatrali pogodbo kot odplačilno na ta način, da morajo plačati ceho. Nadalje trdijo tožniki v tožbi, da jim je gostilničar odpovedal prostore dan pred shodom, torej v soboto. Ko je pa toženec z ozirom na to povdarjal, da so tožniki imeli dovolj časa, preskrbeti si drug prostor, je danes starešina Železnikar prisegel, da ni dobil nobene odpovedi v soboto, marveč da mu je še le gostilničarka „na ena viža“ v nedeljo pred shodom odpovedala prostor. Nadalje so zahtevali socijalni demokrati najprvo od Aura 56 K 8 h, potem so toževali za 44 K 76 h, kar je pač nezaslišano veliko za delavski shod. Za Kristana so zahtevali vožnjo II. razreda z brzovlakom iz Trsta v Ljubljano 16 K 76 h in za dijete 10 K. Dr. Furlan, kot zastopnik toženca, je visokosti te zahteve ugovarjal, povdarjaje, da drugi razred in dijete 8 K gre le doktorjem iuris in odvetniškim koncipijentom, ne pa Etbinu Kristanu, ki se gotovo ne more prištevati doktorjem, a zahteva še 2 K več. Tožnika je zastopal advokat jugoslovanske socijalne demokracije dr. Tekavčič. Poleg očka Železnikarja pa je nastopil kot merodajna priča tudi pri sodišču znani krojač Praček, ki se pri agitacijah izdaja za „tehnik“, kateri je pa danes moral priznati, da ne izvršuje niti krojaškega obrta. Od česa da 21letni fantiček živi in kaj dela, ni povedal — vedel bi morda delavski žulji. Tožniki so zahtevali zanj za pot v Vevče 5 K! Dobil jih ni, ker je priznal, da je za rabo izposojenega biciklja izdal samo 2 K. (!) Ako socialno-demokratska društva Pračka tako drago plačujejo, je to njihova stvar, danes je moral sam dr. Tekavčič pripoznati, da Praček ni vreden 5 K na dan. Glede posameznih tožbenih točk zapuščal je danes Železnikarja spomin na tako čudovit način, da ga je celo njegov lastni zastopnik moral vprašati, „če svoje lastne šrifte ne pozna“. Dejali so danes rudeči očka, da so Kristanu obljubili samo 10 glid., katerih mu pa še niso plačali. „Aha“, dejal je sodnik, „potem pa tudi nimate te škode, dokler niste plačali.“ Železnikar je naredil čudovito dolg obraz ter je dalje povedal, da so za shod imeli šest agitatorjev, katere so morali plačati po 3 krone na dan! Praček si je pri tem ponosno zavihal brčice in se pobahal: „Tudi jaz sem bil mej njimi!“ Ali so tako lepe plače za agitatorje sle iz delavskih žuljev ali iz Železnikarjevega žepa? Ni čuda, da Pračku več ne diši „žnidarija“. Za tri krone na dan je pač prijetna „svoboda“. V tožbi so bili tudi stroški za naznanilo shoda oblasti, a danes teh stroškov Železnikar ni mogel vzdržati. Pračeku Železnikarjev nastop ni bil po volji, zato se je s pomilovalnim pogledom obrnil do dr. Tekavčiča, ki je dejal, „Ne razumem!“ in je moral kislim obrazom tožbo skrditi samo na 13 K, v katerih plačilo je bil Auer obsojen. Seveda znašajo tožbeni stroški več kakor 13 K, katere morajo pa socijalni demokrati — sami plačati, ker mora z ozirom na pretirano tožbeno zahtevo vsaka stranka trpeti svoje stroške.

„Halbasien“. „Sl. Narod“ se je v svojem slepem sovraštvu do verske šole zopet pošteno blamiral. Že včeraj smo poročali, kako mu je posvetila „Edinost“. Danes so

nam na razpolago statistični podatki, ki s številkami izpričujejo, kakšen je obisk šole „tam, kjer imajo klerikalci moč v rokah“. Podatki so povzeti iz Hickmann: Geographisch-statistisches Taschenatlas für das Jahr 1900. in jih je priobčil že „Slov. Učitelj“ v št. 3. — Po teh izkazih so šole najbolj obiskovane v bogati češki deželi, kjer jih obiskuje skoraj 100% vseh otrok. Za njo pa pridejo takoj „klerikalne“ dežele: Gor. Avstrija z 99%, Solnograško 99%, Tirolsko 97%. Najslabši obisk je v poškodovljeni Galiciji 65% in Bukovini 72%. Kdor nekoliko premotri gorenje številke, mora uvideti, da k rednemu šolskemu obisku največ pripomore ljudsko blagostanje. Gospodarsko trdne dežele imajo dobro urejeno šolstvo, v siromašnih deželah pa mora tudi šolstvo trpeti škodo. — Vsled tega imajo tudi nemške „klerikalne“ alpeke dežele poleg Češke, najboljši šolski obisk. — „Temo“ pa, o kateri liberalci tako radi govore in pišejo, je vzpričo takih kozlov najpreje iskati v navadnih liberalnih časnikarskih buticah.

Sreča v nesreči. Kakor se nam poroča, se je v Zagorji pri rudniku tudi na Vel. Gospojnicu celi dan delalo, in mala mašina ali „kofemal“ je celi dan zvižgala gori in doli ter naravnost motil praznik. Naenkrat pa se mu je zdelo vsega odveč in z vso močjo, buti v kočijo, ki je ravno vozila čez železniški tir, jo popolnoma razbije, tržaške letovičarje vrže k sredi ne preveč poškodovane daleč v stran, konji ostanejo nepoškodovani. Vzroka nesreči iščejo nekateri v nerodnosti voznikovi, mokrači v nepaznosti strojevodje Dežmana, ker je predsednik „Del. stavb. društva“, ki pa je storil svojo dolžnost. Pravi vzrok pa je, ker ni na prehodu ne lese in ne čuvaja, in višji vzrok: „Ker kapitalizem ne pozna praznikov“.

V nedeljo na Tabor! Izvanredna slovesnost bo v nedeljo 26. t. m. na Taboru pri Št. Jurju pri Grosupljem, kjer je znamenit ostanek iz turških časov. Pod Tabrom je namreč na novo izdelana kapelica ali bolj votlina prav po naravi, napravljena za soho sv. Antona Puščavnika, katero je prav umetniško iz kamna izsekal kipar Vurnik iz Radovljice. Kip je krasno izdelan, blagoslovil ga bode veleč. gospod dekan šmarnski. Kdor se zanima za to in ga izleti vesele, naj po hiti omenjeni dan na Tabor, kjer si bo tudi lahko ogledal znamenito cerkvico, ki je po gosposdu dekanu šmarnskemu vsa prenovljena, zlasti znameniti presbiterij. Glinjivo je že sedaj bilo videti, s kolikim veseljem in navdušenjem so vrli možje kljub velikanskim težavam na Taboru spravili kip, a še bolj glinljivo bo v nedeljo na Taboru, kjer bo slovesna sveta maša in blagoslovljenje. Spominjali se bomo tudi na bridke čase, ko je kruti Turek po naših krajih divjal in požigal.

Slovenci na pariški razstavi. Ker so od vladne komisije za potovanje v Pariz določeni gg. dr. Gregorič, Spreitzer in Iv. Bele izjavili se, da ne gredo na to potovanje, prišli so na njihova mesta določeni namestniki, namreč gg. učitelja Dimnik in Rojina ter predsednik „mizarske zadruge“ v Št. Vidu nad Ljubljano g. Arhar. — G. kanonik Sušnik je danes odpotoval iz Pariza.

Glas iz občinstva. Cesta, ki drži pri novem sodnijskem poslopiju ob Bahovčevi in Jenkovi hiši, je v jako slabem stanju. Ob deževnem vremenu nastajajo luže, kakor na vasi. Ta cesta je potrebna nujne poprave, ker se mnogo vozi po nji.

Slomšekova slavnost priredi bralno in pevsko društvo „Maribor“ v nedeljo dne 16. septembra na vrtu Narodnega doma v Mariboru.

Iz Pariza se nam poroča: Na razstavi je velikanska udeležba. Dne 18. t. m. zvečer ob razsvetljavi se je podrl mostič; ena oseba je bila mrtva, 30 ranjenih. Ljudstva je bilo v razstavi do pol milijona. Perzijskemu šahu so za slovo priredili razsvetljavo. Vročina 30 do 32 stopinj C., voda slaba.

Pred celjskimi porotniki se prične tretje letošnje porotno zasedanje 12. sept.

Pred mariborskim sodiščem je bil včeraj obsojen na tedensko ječo, poostreno z dvema postoma čevljarski pomočnik protestant Ant. Höbling, ker se ni odkril, ko se

je peljal previdit marenberški kapelan Jos Somrek, akoravno je dobro vedel, kaj se godi pred njim.

Ljubljanske novice. Surovost. Na šentpeterski cesti se je danes dopoldne dogodil prizor, ki je jako neljubo vplival na ondoto občinstvo. Neki stražmojster od danes v Ljubljano došlega huzarskega polka je nekega prostaka s palico udaril po glavi, da se mu je vlila kri, in vse to brez vidnega povoda. Vprašamo slavno vojaško poveljništvo, ako je v prihodnje voljno, vse ukreniti, da se ne bodo več dogajali slični prizori. Za resničnost navedenega dogodka imamo več prič. — Pogreša se od 14. t. m. Alojzij Jančar, ki se je učil čevljarstva pri mojstru Oblaku. — Novi Fran Jožefov most delajo sedaj tudi po noči. Sedaj je zgradba vendar dobila na obeh koncih slovensko-nemške napise. — Kukalo prodajala je danes po Ljubljani kmetska ženska Marija Narobe. Ker se ni mogla skazati, kje je kukalo dobila, morala je na magistrat. — Brencelj povožen. Jos. p. Jankovič je pustil včeraj 12letnega Viljema Lukeša voziti s tovornim vozom. V Špitalski ulici je Lukeš povozil Jakoba Aleševca, kateri se pa ni hudo poškodoval. — Tat kokoši. V Švicariji je bilo zadnje dni pokradeno restavratiju veliko število perutnine. Hudega psa, ki perutnino straži, znal si je tat pridobiti, ter je kokoši klal kar na mestu in pustil na licu mesta še celo noč. Gospodar sumi, da hodi h kokošim v vas bivši hlapec — Zgubila je Eliza-beta Morgutti denarnico s 3 K in loterijskim listom. — Huzarji so danes prišli v Ljubljano. — Štiri prste odrezalo je Orešniku Jožetu, delavcu pri Kancu na Glincah.

V mestni ljudski kopeli se je od 12. do 19. t. m. oddalo vsega skupaj 495 kopel in sicer: za moške 238 pršnih, 93 kadnih; za ženske 76 pršnih, 83 kadnih.

Brzjavni in telefonski promet. Na c. kr. brzajavni postajah tržaškega pošt-nega ravateljstva je bilo meseca julija in sicer na Primorskem vseh brzajavk 260.276, na Kranjskem 40.461. Telefonskih pogovorov je bilo vseh skupaj v interurbanem prometu 2726, v lokalnem prometu 313.632.

Nemci v Primorju. V avstrijskem Primorju troši država za nemške šole 623.304 kron na leto. Znano pa je, da razun v Trstu in Pulju v Primorju sploh Nemcev ni.

Konji za Afriko. Te dni je na Reko zopet prišlo do 280 konj, katere odpeljejo v južno Afriko.

V rogaški Slatini je bilo do 19. avg. 1670 strank z 2546 osebami.

Obrtna in umetniška razstava v Gorici. Te razstave so se udeležili razstavljalci iz sledečih krajev: Iz goriškega mesta 94 italijanskih, 10 Slovencev; iz goriške dežele: 49 italijanskih, 4 slovenskih. Nadalje iz Trsta 64, iz Istre 2, s Kranjskega 1, iz Dalmacije 2, s Tirolskega 10, iz drugih avstro-ogerskih dežel 20, iz Italije 85, iz ostalega inozemstva 5. Izdelke zavodov „Šolskega Doma“ hvalijo obiskovalci obeh narodnosti.

Nesreča na ladijišču sv. Marka v Trstu. Iz Trsta se poroča, da je padla v tehničnem zavodu pri sv. Marku na mehanika Antona Kristofa in Ivana Panfilija težka os. Kristof je umrl mej vožnjo v bolnico, Panfili pa je čez nekaj dni umrl v bolnici.

Predlog konsumnim in obrtniškim društvom v Trstu in okolici nasvetuje g. F. Rakuša v „Edinosti“. V Trstu in okolici je devet konsumnih in obrtniških društev. Vsa ta društva izvršujejo gostilničarsko obrt ter dajejo svojim udom deležem primerna posojila. Po bilancah sklepam, da se ta društva dobro vedejo; ali denar, kolikor ga preostaja, se ne nalaga koristonosno. Zato predlagam: vsa ta društva naj se zvežejo; a ta zveza-centralna naj ustanovi v Trstu veliko gostilno, ki bo odgovarjala vsem potrebam in vsem stanovom. Osrednji odbor bi imel tudi nalogo, pregledovati in pravilno sestavljati posamičnim društvom bilanco, ki dela marsikomu grozno preglavico.

Smrt vsled mušjega pika. „Gorici“ se poroča, da sta nedavno dva mlada še-le zaročena zakonska naredila izlet na Javornik na Gorenjskem. Zunaj v naravi je pičila

mladega moža na spodnje ustnice muha tako močno, da so ustna pričela takoj otekati. Mož se zato ni nič zmenil in je še-le čez dva dni prašal za svet zdravnika. Ta pa je izjavil, da ni več pomoči, in res, v osmih dneh je po velikih mukah mladi mož izdihnil.

Trojčke povila je žena tovarniškega delavca na Savi pri Jesenicah Janeza Aljančiča. Po porodu je mati umrla, otročiči so pa vsi zdravi. Pred 14 meseci je žena povila dvojčke.

Velika slavnost bode 8. septembra v Nabrežini. Tedaj razvije pevsko društvo „Nabrežina“ svojo novo zastavo. — Prihod-njo nedeljo bode velika patrijotična slavnost v Sežani.

V Devinu so si tamošnji rodoljubi osnovali bralno-pevsko društvo.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj, 23. avgusta. Sem je došel češki cesarski namestnik grof Coudenhove ter je imel daljše pogovore z ministrskim predsednikom in dr. Rezekom. Pogovor se spravlja v zvezo z bodočimi dogovori vlade z Mladočehi, da opuste obstrukcijo.

Dunaj, 23. avgusta. Veliki manevri v Galiciji se prično 10. septembra in bodo trajali do 15. septembra. Na manevrih bode 172 bataljonov, 143 eskadronov in 72 baterij. Cesar pride 11. septembra v Jaslo.

Dunaj, 23. avgusta. Ravnatelj državne realke v Trstu, Gustav Hendrych, je postal šolski svetnik.

Beljak, 23. avgusta. Kraljicavdova Margerita se je s posebnim vlakom peljala mimo beljaške postaje na poti v Toblach in k Misurina-jezeru.

Celovec, 23. avg. Zakon o regulaciji Zile je cesar potrdil.

Trst, 23. avg. V cerkvi sv. Antona je bilo danes dopoldne ob 10. uri zadošeno opravilo po v Kini padlih avstrijskih vojaki.

Praga, 23. avgusta. „Podripan“ javlja, da bode cesar sam poklical k sebi voditelje češke in nemške, ako se ne posreči Körberju urediti parlamentarne razmere. Ako tudi to ne bode pomagalo, bodo nove volitve, katerih oblika se še ni določila.

Brno, 23. avg. Tu je umrl umirovljeni finančni nadzornik Tomaž Amrus, ki se je preživljal s penzijo 24 in pol krajačev. Imel ni niti postelje, a sedaj so našli v njegovi sobi 60.000 K, katere je zapustil občini za reveže.

Belgrad, 23. avg. V novembru se snide skupščina. Po končanem zasedanju bodo nove volitve.

Zofja, 23. avg. „Agence télégraphique bulgare“ dementuje vest o mobilizaciji divizij v Vidimu, Ruščuku in Šumli ter izjavlja, da bolgarska vlada, prebivalstvo ter časopisje radi nesrečnih dogodkov ne kažejo nikakega vznemirjenja.

Rim, 23. avgusta. Kralj Viktor Emanuel bode svojo civilno listo znižal za več milijonov.

Rim, 23. avg. Nekateri gojenci umetnostne šole v Foligno so razdrli kraljevo podobo. Naučni minister je šolo zaprl.

Rim, 23. avg. Kralj Viktor Emanuel je sprejel včeraj grofa Waldersee ter ga s spremstvom povabil k obedu. Grof Waldersee je položil venec na Umbertov grob.

Milan, 23. avgusta. Socijalno-demokratski poslanec odvetnik Turati je iz političnih ozirov odložil zagovarjanje Brescija.

Berolin, 23. avg. Včeraj se je vršil tu shod anarhistov. Mej govorom je bil anarhiški vodja Denwolf aretovan.

Kapstadt, 22. avg. (Reut. urad.) General Paget in Baden-Powell sta na poti v Pietersburg. Pri nekem raziskavanju (!) blizu Wintersburga je imel polkovnik Sitwell 31 ranjencev. — General Paget se je 20. t. m. bil z zadnjo stražo združene Dewetove in Delareyeve armade. Zdi se, da se pri Buschveldtu združijo vse burske čete.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.